

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ МІСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА

С. О. Шубович

ПРОГРАМА
ТА РОБОЧА ПРОГРАМА З
«ДОСЛІДНИЦЬКОЇ ПРАКТИКИ»

(для студентів 6 курсу денної форми навчання напряму 1201 – «Архітектура»
спеціальності 8.120102 – «Містобудування»)

Програма та робоча програма з «Дослідницької практики» (для студентів 6 курсу денної форми навчання напряму 1201 – «Архітектура» спеціальності 8.120102 – «Містобудування») /Укл. С.О. Шубович - Харків: ХНАМГ, 2009. – 12 с.

Укладач: С.О. Шубович

Рецензент: зав. каф., канд. мистецтвознавства, доцент О.С.Соловйова

Рекомендовано кафедрою архітектурного моніторингу міського середовища, протокол № 5 від 8.12. 2008 р.

ЗМІСТ.

ВСТУП	4
1. ПРОГРАМА АВЧАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ.....	5
1.1. Мета, предмет, та місце практики	5
1.2. Інформаційний обсяг (зміст) практики	5
1.3. Освітньо-кваліфікаційні вимоги	6
1.4. Рекомендована основна навчальна література.....	6
1.5. Анотації програми навчальної практики.....	7
2. РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	9
2.1. Розподіл обсягу навчальної роботи студента за спеціальностями та видами навчальної роботи	9
2.2. Зміст практики	9
2.3. Розподіл часу за модулями і змістовими модулями та форми навчальної роботи студента	10
2.4. Практичні заняття (денне навчання).....	10
2.5. Засоби контролю та структура залікового кредиту.....	11
2.6. Інформаційно-методичне забезпечення	11

ВСТУП

«Дослідницька практика» (для студентів 6 курсу денної форми навчання напрямку 1201 – «Архітектура» спеціальності 8.120102 – «Містобудування») є нормативною практикою з професійної підготовки студентів-архітекторів за освітньо-кваліфікаційним рівнем підготовки магістра та спеціаліста і вивчається протягом одного семестру.

Програма практики розроблена на основі:

- СВО ХНАМГ ОКХ підготовки магістра напрямку 1201 – «Архітектура» спеціальності 8.120102 – «Містобудування», Харків, 2002 р.
- СВО ХНАМГ ОПП підготовки магістра напрямку 1201 – «Архітектура» спеціальності 8.120102 – «Містобудування», Харків, 2002 р.
- СВО ХНАМГ Навчального плану спеціальності Містобудування 2006 р.

1. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ

1.1. Мета, предмет та місце практики.

Мета вивчення практики – дати студенту розуміння архітектури як середовища, що оточує людину, де природний компонент відіграє вирішальну роль. Виробити у студента поняття і практичні навички у підходах до проектування містобудівельного довкілля як складної просторової системи. Вдосконалити образотворчу майстерність для професійного підходу до аналізу і прогнозу розвитку містобудівельних об'єктів в процесі вивчення реального архітектурно-ландшафтного середовища, з різноманітними формами і композиційними прийомами.

Завдання вивчення практики – зрозуміти природне середовище як першооснову архітектури, як підґрунтя для творчих пошуків архітектора; - показати, що архітектура як вид мистецтва – це особлива форма художнього мислення, що потребує вміння виражати думки у візуальному вигляді; - стимулювати просторово-образне мислення студента; - усвідомити архітектуру в цілому як частку загальної культури та художньої культури зокрема; - відчувати, що архітектурне середовище створено для людини, яка в ньому діє; тому позиція людини, її образне бачення, масштаб стають обов'язковою часткою архітектурного творіння; - зрозуміти дію законів архітектурної композиції; - навчитися передавати свої враження від середовища у графічній формі.

(За визначенням розробників програми)

Предмет вивчення практики – архітектурне і ландшафтне середовище, означене місцем проведення практики

(За визначенням розробників програми)

Місце практики в структурно-логічній схемі підготовки фахівця

Перелік дисциплін, на які безпосередньо спирається проведення практики	Перелік дисциплін, вивчення яких безпосередньо спирається на проведення практики
Архітектурне проектування	Архітектурне і містобудівне проектування
Композиція	ТОПР
Рисунок, живопис, скульптура	Основи наукових досліджень
Формування художнього образу	
Історія мистецтв, архітектури і містобудування	Архітектурна композиція
Теоретичні та методичні основи архітектурного проектування	Рисунок людини і ландшафту

1.2. Інформаційний обсяг (зміст) практики

Модуль 4. . Науково-дослідна практика - 1 / 36 (кред./год).

ЗМ4.1. Вивчення архітектурно-ландшафтного середовища на різних рівнях просторової структури засобами малюнка і модельних схем. Дослідження просторово-часової структури архітектурного і ландшафтного середовища.

ЗМ 4.2. Малюнки архітектурного середовища.. Малюнки унікальних місць ландшафту, історичних ансамблів міста з різних дистанцій, рисунки зовнішніх оглядів міського центру уздовж основних композиційних розкриттів і природних осей. Панорамні малюнки (фломастером, вугіллям, сангіною).

ЗМ 4.3. Композиційні ескізи-пошуки головної ідеї місця, проблеми і

гіпотетичного вирішення майбутнього стану архітектурно-ландшафтного середовища. Виконання аналітичних схем. Написання реферату.

1.3. Освітньо-кваліфікаційні вимоги

Вміння (за рівнями сформованості) та знання	Сфери діяльності (виробнича, соціально- виробнича, соціально- побутова)	Функції діяльності у виробничій сфері (проектувальна, організаційна, управлінська, виконавська, технічна, інші)
Вміти застосувати основні положення та методи комплексного формування архітектурно-просторового середовища в практичній роботі. Виразити свої думки у візуальному вигляді.	виробнича, соціально-виробнича	Проектувальна
Знати основні положення та методи комплексного формування архітектурно-просторового середовища; вміти застосувати ці знання в практичній роботі.		

1.4. Рекомендована основна навчальна література

1. Вінтаєва Н.С., Дрьомова Л.В., Коптева Г.Л., Панова Л.П., Соловійова О.С., Шубович С.О. Альбом завдань з проведення літніх навчальних ландшафтно-композиційних та натурно-дослідних практик: навч. видання – Харків ХДАМГ, 2001. – 50с.

2. Вінтаєва Н.С. Методичний посібник із живописної практики: навч. видання – Харків ХДАМГ, 2003. – 29с.

3. Бурак М.П., Шубович С.О., Соловійова О.С. Альбом «Місто очима студентів» (до 75 річчя КНУБА): Навч. видання. – Харків: ХНАМГ, 2005.– 114с.

4. Гуманитарний комплекс архітектури. К вопросу о гуманитарных исследованиях в архитектуре /Под общ. ред. С.А.Шубович - Харьков: ХНАГХ, 2005. – 311 с.

5. Панова Л.П., Шубович С.О. Методичні вказівки до вивчення курсу „Архітектурна композиція. Композиція сприйняття”(частина 1) для студ. 1 курсу денної форми навчання спец. 8.120.102 – „Містобудування” (експериментальне навчання, підготовка архітектора широкого профілю). – Харків: ХДАМГ, 2001. – 60 с.

6. Коптева Г.Л., Криса Н.І., Панова Л.П., Шубович С.О. Методичні вказівки до вивчення курсу „Формування художнього образу”. Для студ. 1 курсу денної форми навчання спец. 8.120.102 – „Містобудування” (експериментальне навчання, підготовка архітектора широкого профілю). – Харків: ХДАМГ, 2001. – 65 с.

7. Шубович С.О., Фондорко О.Є., Панова Л.П., Жмурко Ю.В., Коптева Г.Л. Основи і методи архітектурного проектування (курс лекцій для студентів 2 курсу денної форми навчання напряму 1201 «Архітектура» (експериментальне навчання). – Харків: ХНАМГ, 2005. – 93 с.

1.5. Анотація програми навчально-дослідної практики

Мета, предмет та місце практики.

1.1. **Мета** вивчення практики – дати студенту розуміння архітектури як середовища, що оточує людину, де природний компонент відіграє вирішальну роль. Виробити у студента поняття і практичні навички у підходах до проектування містобудівельного довкілля як складної просторової системи. Вдосконалити образотворчу майстерність для професійного підходу до аналізу і прогнозу розвитку містобудівельних об'єктів в процесі вивчення реального архітектурно-ландшафтного середовища, з різноманітними формами і композиційними прийомами.

Завдання вивчення практики – зрозуміти природне середовище як першооснову архітектури, як підґрунтя для творчих пошуків архітектора; - показати, що архітектура як вид мистецтва – це особлива форма художнього мислення, що потребує вміння виражати думки у візуальному вигляді; - стимулювати просторово-образне мислення студента; - усвідомити архітектуру в цілому як частку загальної культури та художньої культури зокрема; - відчувати, що архітектурне середовище створено для людини, яка в ньому діє; тому позиція людини, її образне бачення, масштаб стають обов'язковою часткою архітектурного творіння; - зрозуміти дію законів архітектурної композиції; - навчитися передавати свої враження від середовища у графічній формі.

1.2. **Предмет** вивчення практики – архітектурне і ландшафтне середовище, означене місцем проведення практики

Модуль 4. . Науково-дослідна практика - 1 / 36 (кред./год).

ЗМ4.1. Вивчення архітектурно-ландшафтного середовища на різних рівнях просторової структури засобами малюнка і модельних схем. Дослідження просторово-часової структури архітектурного і ландшафтного середовища.

ЗМ 4.2. Малюнки архітектурного середовища.. Малюнки унікальних місць ландшафту, історичних ансамблів міста з різних дистанцій, рисунки зовнішніх оглядів міського центру уздовж основних композиційних розкриттів і природних осей. Панорамні малюнки (фломастером, вугіллям, сангіною).

ЗМ 4.3. Композиційні ескізи-пошуки головної ідеї місця, проблеми і гіпотетичного вирішення майбутнього стану архітектурно-ландшафтного середовища. Виконання аналітичних схем. Написання реферату.

Аннотация программы учебно-опытной практики

1. Цель, предмет и место практики.

1.1. **Цель** изучения практики – дать студенту понимания архитектуры как среды, что окружает человека, где природный компонент играет решающую роль. Произвести у студента понятия и практические навыки в подходах к проектированию окружающей городской среды как сложной пространственной системы. Усовершенствовать изобразительное мастерство для профессионального подхода к анализу и прогнозу развития градостроительных объектов в процессе изучения реальной архитектурно-ландшафтной среды, с разнообразными формами и композиционными приемами.

Задание изучения практики – понять природную среду как первооснову архитектуры, как основы для творческих поисков архитектора; - показать, что архитектура как вид искусства – это особенная форма художественного мышления, что нуждается в умение выражать мысли в визуальном виде; - стимулировать пространственно-образное мышление студента; - осознать архитектуру в целом как часть общей культуры и художественной культуры в частности; - почувствовать, что архитектурная среда создана для человека, который в нем действует; поэтому позиция человека, ее образное видение, масштаб становятся обязательной частью архитектурного творения; - понять действие законов архитектурной композиции; - научиться передавать свои впечатления от среды в графической форме.

1.2. **Предмет** изучения практики – архитектурная и ландшафтная среда, отмеченная местом проведения практики.

Модуль 4. Научно-исследовательская практика - 1 / 36 (кред./год).

ЗМ4.1. Изучение архитектурно-ландшафтной среды на разных уровнях пространственной структуры средствами рисунка и модельных схем. Исследование пространственно-временной структуры архитектурной и ландшафтной среды.

ЗМ 4.2. Рисунки архитектурной среды.. Рисунки уникальных мест ландшафта, исторических ансамблей города из разных дистанций, рисунки внешних обзоров городского центра вдоль основного композиционного раскрытия и природных осей. Панорамные рисунки (фломастером, углем, сангиною).

ЗМ 4.3. Композиционные эскизы-поиски главной идеи места, проблемы и гипотетического решения будущего состояния архитектурно-ландшафтной среды. Выполнение аналитических схем. Написание реферата.

Annotation of the program of educational-experimental practice

1. Target, object and place of practice.

1.1. **Purpose of** study of discipline – to give to the student of understanding of architecture as environments, that surrounds a man, where a natural component acts deciding part. To make at the student of notion and practical skills in approaches to planning of city environment as a difficult spatial system. To perfect the graphic trade for the professional approach to the analysis and prognosis of development of town-planning objects in the process of study of the real architectural-landscape environment, with the various forms and composition receptions.

Task of study of discipline – to understand a natural environment as fundamental

principle of architecture, as bases for the creative searches of architect; - to show that architecture as a type of art – this the special form of artistic thought, that needs in ability to express thoughts in the visual kind; - to stimulate the spatial-vivid thought of student; - to realize architecture on the whole as part of general culture and artistic culture in particular; - to feel that an architectural environment is created for man, which in it operates; therefore position of man, its vivid vision, scale become obligatory part of architectural creation; - to understand action of laws of architectural composition; - to learn to pass its impressions from environment in the graphic form.

1.2. **Article of study of practice** – architectural and landscape environment, marked by the place of conducting of practice

Module 4. . Research practice - 1 / 36 (kred./год).

ZM4.1. Study of architectural-landscape environment at different levels of spatial structure by the tools of picture and model charts. Research of spatio-temporal structure of architectural and landscape environment.

ZM 4.2. Pictures of architectural environment.. Pictures of unique places of landscape, history ensembles of city from different distances, pictures of external reviews of city center along the basic composition opening and natural axes. Panoramic pictures (by marker, coal, sanguinoyu).

ZM 4.3. Composition sketches-searches of main idea of place, problems and hypothetical decision of future state of architectural-landscape environment. Implementation of analytical charts. Writing of abstract.

2. РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ

2.1. Розподіл обсягу навчальної роботи студента за спеціальностями та видами навчальної роботи

(за робочими навчальними планами денної форми навчання)

Спеціальність, спеціалізація (шифр, аббревіатура)	Всього, кредит/ /годин	Семестр (и)	Години							Екзамен (семестр)	Заліки (семестр)
			Аудиторні	у тому числі			Самостійна робота	у тому числі			
				Лекції	Практичні, семінари	Лабораторні		Контр.роб	КПК/КУР		
8.060102- Містобудування	3,5/126	12		-		-	-	-	-	-	12

2.2. Зміст практики

Модуль 1 Науково-дослідна практика

(2/ 72)

Змістовий модуль (ЗМ)

ЗМ 1.1 Ознайомлення з містобудівною ситуацією та пам'ятниками архітектури. (1/36)

Навчальні елементи:

1. Дослідження ландшафтної та архітектурної ситуації:
 - замальовки з натури;
 - аналіз картографічних матеріалів даної місцевості.
2. Виконання схем напрямків основних шляхів руху - міських автодоріг та пішохідних шляхів.
3. Визначення розташування історичних домінант (малюнки за шляхом руху).
4. Вивчення матеріалів міської бібліотеки, архіву, краєзнавчого музею, (плани, гравюри, фотографії, літературні описи), що відбивають історію розвитку міста і його головного ансамблю.
5. Координування дослідження ландшафтної та архітектурної ситуації зі

специфікою ситуації об'єкту, що будується.

ЗМ 1.2 Композиційний аналіз вибраного місця для майбутнього проекту (1/36)

Навчальні елементи:

1. Подати у вигляді перспективи «з пташиного польоту» і видових замальовках композицію історичної частини міста (ансамблю) з виділенням головної ландшафтної та архітектурної доміант і головних шляхів руху (в історичному розвитку): пішохідних; транспортних.

2. виконати малюнки далеких і ближніх панорам з урахуванням взаємозв'язку архітектурних пам'яток і ландшафту з подальшим їх застосуванням в розробці композиції майбутнього проекту міста.

3. Визначити місце майбутнього громадського комплексу у громадському центрі та головних шляхів руху.

4. В ескізному вигляді надати зовнішню панораму, внутрішні перспективи, перспективи з «пташиного польоту», кульмінаційне розкриття площі та інтер'єру громадської будівлі.

5. Подати в графічному вигляді «вписування» містобудівного громадського комплексу і центру в природне середовище.

6. Виконання схем шляхів руху і функціональних зон.

2.3. Розподіл часу за модулями і змістовими модулями та форми навчальної роботи студента

Модулі (семестри) та змістові модулі	Всього, кредит/годин	Форми навчальної роботи			
		Лекц.	Сем., Пр.	Лаб.	СРС
Модуль 1	2/72	-	72	-	-
ЗМ 1.1	1/36	-	36	-	-
ЗМ 1.2	1/36	-	36	-	-

2.4. Практичні (семінарські) заняття (денне навчання)

Зміст	Кількість годин за спеціальностями, спеціалізаціями (шифр, аббревіатура)
1	2
	6.120100
Модуль 1.	72
ЗМ 1.1	36
1. Дослідження ландшафтної та архітектурної ситуації: - замальовки з натури; - аналіз картографічних матеріалів даної місцевості.	18
2. Схеми напрямків основних шляхів руху - міських автодоріг та пішохідних шляхів.	2
3. Визначення розташування історичних доміант (малюнки за шляхом руху).	4
4. Вивчення матеріалів міської бібліотеки, архіву, краєзнавчого музею, (плани, гравюри, фотографії, літературні описи), що відбивають історію розвитку міста і його головного ансамблю.	6
5. Зроботи викопіювання і малюнки, виписки з текстів щодо місця дослідження.	6

Продовження табл.

1	2
ЗМ 1.2	36
1. Подати у вигляді перспективи «з пташиного польоту» і видових замальовках композицію історичної частини міста (ансамблю) з виділенням головної ландшафтної й архітектурної доміант і головних шляхів руху (в історичному розвитку): пішохідних; транспортних.	6
2. Малюнки далеких і ближніх панорам з урахуванням взаємозв'язку архітектурних пам'яток і ландшафту з подальшим вживанням їх в розробці композиції майбутнього проекту.	6
3. Визначити місце майбутнього громадського комплексу в громадському центрі та головних шляхів руху.	6
4. В ескізному вигляді надати зовнішню панораму, внутрішні перспективи, перспективи з «пташиного польоту», кульмінаційне розкриття площі та інтер'єру громадської будівлі.	6
5. Подати в графічному вигляді «вписування» комплексу і центру в природне середовище.	6
6. Виконання схем шляхів руху і функціональних зон.	6

2.5. Засоби контролю та структура залікового кредиту

	Види та засоби контролю (тестування, контрольні роботи, індивідуальні завдання тощо)	Розподіл балів, %
	МОДУЛЬ 1. Поточний контроль зі змістових модулів	
ЗМ 1.1	Завдання по практиці	30%
ЗМ 1.2	Завдання по практиці	30%
	Підсумковий контроль з МОДУЛЮ 1	
	Альбом завдань з практики	40%
	Всього за модулем 1	100%

2.6. Інформаційно-методичне забезпечення

	Бібліографічні описи, Інтернет адреси	ЗМ, де застосовується
1. Рекомендована основна навчальна література (підручники, навчальні посібники, інші видання)		
1.	Бархин Б.Г. Методика архітектурного проектування. – М.: Стройиздат, 1993. – 438 с.	ЗМ 1.1 ЗМ 1.2
6.	Косицкий Я.В. и др.: Учебник для ВУЗов. Основы теории градостроительства. – М.: Стройиздат, 1986	ЗМ 1.1 ЗМ 1.2
2. Додаткові джерела (довідники, нормативні видання, сайти Інтернет тощо)		
1.	Антонов В.Л., Шубович С.А. Архитектурная композиция как система «среда-человек». – К.: НИИТИАГ, 1999. – 72 с.	ЗМ 1.1 ЗМ 1.2
2.	Анциферов Н.П. Пути изучения города как социального организма. – Л.: Сеятель, 1926. – 151 с.	ЗМ 1.1 ЗМ 1.2
3. Методичне забезпечення (реєстр методичних вказівок, планів семінарських занять, комп'ютерних програм, відео-аудіо-матеріалів, плакатів тощо)		
1.	Вінтаєва Н.С., Дрьомова Л.В., Коптева Г.Л., Панова Л.П., Соловйова О.С., Шубович С.О. Альбом завдань з проведення літніх навчальних ландшафтно-композиційних та натурно-дослідницьких практик для студентів 1-5 курсів денної форми нафчання спец. 8.120.102 – „Містобудування”. - Харків: ХДАМГ, 2001. – 50 с.	ЗМ 1.1 ЗМ 1.2

НАВЧАЛЬНЕ ВИДАННЯ

Програма та робоча програма з «Дослідницької практики» (для студентів 6 курсу денної форми навчання напряму 1201 – «Архітектура» спеціальності 8.120102 – «Містобудування»)

Укладач: Світлана Олександрівна Шубович

План 2009, поз. 1005 Р

Підп. до друку 15.12.2009	Формат 60x84 1/16	Папір офісний
Друк на ризографі	Умовн.- друк. арк. 0,7	Обл. - вид. арк. 1,0
Замовл. № 5775	Тираж 10 прим.	

61002, Харків, ХНАМГ, вул. Революції, 12

Сектор оперативної поліграфії ЦНІТ ХНАМГ
61002, Харків, вул. Революції, 12